TIESAS SPRIEDUMS (trešā palāta)

2021. gada 9. septembrī*

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu – Kopējā politika patvēruma un alternatīvās aizsardzības jomā – Direktīva 2011/95/ES – 2. panta j) punkta trešais ievilkums – Jēdziens "ģimenes loceklis" – Pilngadīga persona, kas lūdz starptautisko aizsardzību tās ģimenes saišu ar nepilngadīgo dēļ, kurš jau ir saņēmis alternatīvo aizsardzību – Noteicošais datums, lai izvērtētu "nepilngadīgā" statusu

Lietā C-768/19

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši LESD 267. pantam, ko *Bundesverwaltungsgericht* (Federālā administratīvā tiesa, Vācija) iesniedza ar 2019. gada 15. augusta lēmumu un kas Tiesā reģistrēts 2019. gada 18. oktobrī, tiesvedībā

Bundesrepublik Deutschland

pret

SE,

piedaloties

Vertreter des Bundesinteresses beim Bundesverwaltungsgericht,

TIESA (trešā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētāja A. Prehala [*A. Prechal*], tiesneši N. Vāls [*N. Wahl*], F. Biltšens [*F. Biltgen*], L. S. Rosi [*L. S. Rossi*] (referente) un J. Pasers [*J. Passer*],

ģenerāladvokāts: Dž. Hogans [*G. Hogan*],

sekretārs: A. Kalots Eskobars [*A. Calot Escobar*],

ņemot vērā rakstveida procesu,

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

– *Bundesrepublik Deutschland* vārdā – *A. Schumacher*, pārstāve,

– Vācijas valdības vārdā – *J. Möller* un *R. Kanitz*, pārstāvji,

* Tiesvedības valoda – vācu.

– Ungārijas valdības vārdā – *K. Szíjjártó*, kā arī *M. Z. Fehér*, pārstāvji,

– Eiropas Komisijas vārdā – *A. Azéma*, *M. Condou-Durande* un *K. Kaiser*, kā arī *C. Ladenburger*, pārstāvji,

noklausījusies ģenerāladvokāta secinājumus 2021. gada 25. marta tiesas sēdē,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par to, kā interpretēt Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2011/95/ES (2011. gada 13. decembris) par standartiem, lai trešo valstu valstspiederīgos vai bezvalstniekus kvalificētu kā starptautiskās aizsardzības saņēmējus, par bēgļu vai personu, kas tiesīgas saņemt alternatīvo aizsardzību, vienotu statusu un par piešķirtās aizsardzības saturu (OV 2011, L 337, 9. lpp.) 2. panta j) punktu.

2 Šis lūgums ir iesniegts saistībā ar tiesvedību starp SE, Afganistānas valstspiederīgo, un *Bundesrepublik Deutschland* par *Bundesamt für Migration und Flüchtlinge* (Federālā migrācijas un bēgļu pārvalde, Vācija) atteikumu piešķirt viņam bēgļa statusu vai alternatīvo aizsardzību ģimenes atkalapvienošanās ar viņa dēlu nolūkā.

Atbilstošās tiesību normas

Savienības tiesības

Direktīva 2011/95

3 Direktīvas 2011/95 12., 16., 18., 19. un 38. apsvērumā ir noteikts:

“(12) Šīs direktīvas galvenais mērķis ir, no vienas puses, nodrošināt, ka dalībvalstis piemēro vienotus kritērijus, lai identificētu personas, kam patiesi nepieciešama starptautiskā aizsardzība, un, no otras puses, nodrošināt, lai minētajām personām visās dalībvalstīs būtu pieejams minimālais pabalstu līmenis.

[..]

(16) Šī direktīva respektē pamattiesības un ievēro principus, kas jo īpaši atzīti Eiropas Savienības Pamattiesību hartā. Šī direktīva jo īpaši cenšas nodrošināt, ka pilnībā tiek respektēta cilvēka cieņa un patvēruma pieteikuma iesniedzēja un viņu pavadošo ģimenes locekļu tiesības uz patvērumu, un veicināt minētās Hartas 1., 7., 11., 14., 15., 16., 18., 21., 24., 34. un 35. panta piemērošanu, un tādēļ tā būtu attiecīgi jāīsteno.

[..]

(18) Īstenojot šo direktīvu, dalībvalstīm pirmkārt būtu jāņem vērā "bērna intereses" saskaņā ar ANO 1989. gada Konvenciju par bērna tiesībām [, kas noslēgta Ņujorkā 1989. gada 20. novembrī (*Recueil des traités des Nations unies*, 1577, 3. lpp.)]. Izvērtējot bērna intereses, dalībvalstīm jo īpaši būtu pienācīgi jāņem vērā ģimenes vienotības princips, nepilngadīgās personas labklājība un sociālā attīstība, drošības un aizsardzības apsvērumi un paša nepilngadīgā uzskati, ja vien tas iespējams saskaņā ar viņa vecuma un brieduma pakāpi.

(19) Nepieciešams paplašināt ģimenes locekļu jēdzienu, ņemot vērā dažādus īpašos atkarības apstākļus, un īpašu uzmanību pievērst bērna interesēm.

[..]

(38) Pieņemot lēmumu par tiesībām uz šajā direktīvā paredzētajiem pabalstiem, dalībvalstīm būtu pienācīgi jāņem vērā bērna intereses, kā arī īpašie apstākļi, kuros no starptautiski aizsargājamās personas ir atkarīgi tās tuvi radinieki, kuri jau atrodas dalībvalstī, un kuri nav minētās starptautiski aizsargājamās personas ģimenes locekļi. [..]"

4 Šīs direktīvas 2. pantā "Definīcijas" ir paredzēts:

"Šajā direktīvā piemēro šādas definīcijas:

[..]

j) "ģimenes locekļi", ciktāl šāda ģimene jau pastāvējusi izcelsmes valstī, ir šādi starptautiskās aizsardzības saņēmēja ģimenes locekļi, kas atrodas tajā pašā dalībvalstī saistībā ar starptautiskās aizsardzības pieteikumu:

[..]

– tēvs, māte vai cits pieaugušais, kas saskaņā ar attiecīgās dalībvalsts tiesību aktiem vai praksi ir atbildīgs par starptautiskās aizsardzības saņēmēju, ja minētais starptautiskās aizsardzības saņēmējs ir nepilngadīgs vai [un] neprecējies;

k) "nepilngadīgais" ir trešās valsts valstspiederīgais vai bezvalstnieks, kas jaunāks par 18 gadiem;

[..]."

5 Šīs direktīvas 3. pantā "Labvēlīgāki standarti" ir noteikts:

"Dalībvalstis var ieviest vai saglabāt labvēlīgākus standartus, lai noteiktu, kas kvalificējams kā bēglis vai persona, kura tiesīga saņemt alternatīvo aizsardzību, un noteiktu starptautiskās aizsardzības saturu, ciktāl šādi standarti ir saderīgi ar šo direktīvu."

6 Saskaņā ar šīs pašas direktīvas 20. panta 2. un 5. punktu:

"2. Šo nodaļu piemēro gan bēgļiem, gan personām, kas tiesīgas saņemt alternatīvo aizsardzību, ja vien nav norādīts citādi.

[..]

5. Īstenojot šīs nodaļas noteikumus attiecībā uz nepilngadīgajiem, dalībvalstis, pirmkārt, ņem vērā bērna intereses."

7 Direktīvas 2011/95 23. pantā "Ģimenes vienotības saglabāšana" ir noteikts:

"1. Dalībvalstis nodrošina, lai varētu tikt saglabāta ģimenes vienotība.

2. Dalībvalstis nodrošina, ka starptautiskās aizsardzības saņēmēja ģimenes locekļi, kas atsevišķi nekvalificējas šādas aizsardzības saņemšanai, ir tiesīgi pieprasīt pabalstus, kas minēti 24. līdz 35. pantā, saskaņā ar valstī noteiktajām procedūrām un ciktāl tie savienojami ar ģimenes locekļa personīgo tiesisko statusu.

3. Šā panta 1. un 2. punktu nepiemēro, ja ģimenes loceklis ir vai būtu izslēgts no starptautiskās aizsardzības atbilstoši III un V nodaļai.

[..]"

8 Šīs direktīvas 24. panta 2. punkts ir formulēts šādi:

"Dalībvalstis iespējami drīz pēc starptautiskās aizsardzības piešķiršanas alternatīvās aizsardzības statusa saņēmējiem un viņu ģimenes locekļiem izsniedz pagarinājumu uzturēšanās atļauju, kurai jābūt derīgai vismaz vienu gadu un pagarināšanas gadījumā – vismaz divus, ja vien pārliecinošu valsts drošības vai sabiedriskās kārtības iemeslu dēļ nav nepieciešams rīkoties citādi."

Direktīva 2013/32/ES

Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2013/32/ES (2013. gada 26. jūnijs) par kopējām procedūrām starptautiskās aizsardzības statusa piešķiršanai un atņemšanai (OV 2013, L 180, 60. lpp.) 6. pantā "Piekļuve procedūrai" ir noteikts:

"1. Ja persona starptautiskās aizsardzības pieteikumu iesniedz iestādei, kas saskaņā ar valsts tiesību aktiem ir kompetenta reģistrēt šādu pieteikumu, tad reģistrācija jāveic ne vēlāk kā triju darbadienu laikā pēc pieteikuma sagatavošanas.

Ja starptautiskās aizsardzības pieteikumu sagatavo citām iestādēm, kas var pieņemt šādus pieteikumus, bet saskaņā ar valsts tiesību aktiem nav kompetentas tos reģistrēt, tad dalībvalstis nodrošina, lai reģistrācija tiktu veikta ne vēlāk kā sešu darbadienu laikā pēc pieteikuma sagatavošanas.

Dalībvalstis nodrošina, lai minēto citu iestāžu, kas var pieņemt starptautiskās aizsardzības pieteikumus, piemēram, policija, robežsardze, imigrācijas iestādes un aizturēšanas vietu darbinieki, būtu attiecīgi informēti un lai minēto iestāžu darbinieki saņemtu saviem uzdevumiem un pienākumiem atbilstīgu apmācību pietiekamā līmenī un norādījumus pieteikuma iesniedzēju informēšanai par to, kur un kā var iesniegt starptautiskās aizsardzības pieteikumu.

2. Dalībvalstis nodrošina, lai personai, kura sagatavojusi starptautiskās aizsardzības pieteikumu, būtu reāla iespēja to iesniegt iespējami īsā laikā. Ja pieteikuma iesniedzējs neiesniedz savu pieteikumu, dalībvalstis var attiecīgi piemērot 28. pantu.

3. Neskarot 2. punktu, dalībvalstis var prasīt, lai starptautiskās aizsardzības pieteikumi tiktu iesniegti personiski un/vai tam paredzētā vietā.

4. Neatkarīgi no 3. punkta starptautiskās aizsardzības pieteikumu uzskata par iesniegtu, ja attiecīgās dalībvalsts kompetentās iestādes ir saņēmušas pieteikuma iesniedzēja iesniegtu veidlapu vai – ja to paredz valsts tiesību akti – oficiālu ziņojumu.

[..]"

Vācijas tiesības

9 Direktīva 2011/95 ir transponēta Vācijas tiesībās ar *Asylgesetz* (Likums par patvērumu, *BGBl*. 2008 I, 1798. lpp.; turpmāk tekstā – "*AsylG*").

10 *AsylG* ir nošķirti neformāls patvēruma pieteikums (*AsylG* 13. panta 1. punkts) un formāls patvēruma pieteikums (*AsylG* 14. panta 1. punkts).

11 *AsylG* 13. panta 1. punktā ir noteikts:

"Patvēruma pieteikums ir tad, ja no rakstveidā, mutvārdos vai citādā veidā paustās trešās valsts valstspiederīgā gribas var secināt, ka viņš Vācijas Federatīvās Republikas teritorijā lūdz aizsardzību no politiskās vajāšanas vai aizsardzību no izraidīšanas, vai no citas atpakaļnosūtīšanas uz valsti, kurā tam draud vajāšana 3. panta 1. punkta izpratnē vai būtisks kaitējums 4. panta 1. punkta izpratnē."

12 *AsylG* 14. panta 1. punktā ir noteikts:

"Patvēruma pieteikums ir jāiesniedz Federālās migrācijas un bēgļu pārvaldes reģionālajā iestādē, kas piesaistīta par trešās personas valstspiederīgo izmitināšanu atbildīgajam izmitināšanas centram."

13 *AsylG* 26. pantā ir noteikts:

"[..]

(2) Trešās valsts valstspiederīgā neprecētam bērnam, kam ir patvēruma tiesības un kas ir nepilngadīgs patvēruma pieteikuma iesniegšanas brīdī, pēc viņa pieprasījuma tiek piešķirts patvērums, ja patvēruma tiesības šim trešās valsts valstspiederīgajam ir piešķirtas galīgi un nevar tikt ne atsauktas, ne atceltas.

(3) Nepilngadīgas un neprecētas personas ar patvēruma tiesībām vecāki vai cits pieaugušais Direktīvas [2011/95] 2. panta j) punkta izpratnē pēc pieprasījuma tiek atzīti par personām ar patvēruma tiesībām, ja:

1. patvēruma tiesību atzīšana to ieguvējam ir kļuvusi galīga,

2. ģimene Direktīvas [2011/95] 2. panta j) punkta izpratnē jau pastāvēja valstī, kurā persona ar patvēruma tiesībām tiek politiski vajāta,

3. tie ir ieceļojuši Vācijas teritorijā, pirms ir ticis atzīts personas ar patvēruma tiesībām statuss, vai ir iesnieguši patvēruma pieteikumu nekavējoties pēc ieceļošanas šajā teritorijā,

4. patvēruma tiesības nav ne atsaucamas, ne atceļamas un

5. persona ar patvēruma tiesībām atrodas to aprūpē.

Pirmās daļas 1.–4. punktu *mutatis mutandis* piemēro nepilngadīgās personas ar patvēruma tiesībām neprecētiem brāļiem un māsām, kas bija nepilngadīgi to pieteikuma iesniegšanas brīdī.

[..]

(5) Šā panta 1.–4. punktu *mutatis mutandis* piemēro personu, kurām ir piešķirta starptautiskā aizsardzība, ģimenes locekļiem 1.–3. punkta izpratnē. Patvēruma tiesības aizstāj ar bēgļa statusu vai alternatīvo aizsardzību. Alternatīvā aizsardzība kā personu, kurām ir piešķirta starptautiskā aizsardzība, ģimenes loceklim netiek piešķirta, ja pastāv izslēgšanas pamats saskaņā ar 4. panta 2. punktu."

14 *AsylG* 77. panta 1. punkts ir formulēts šādi:

"Strīdos, uz kuriem attiecas šis likums, tiesa balstās uz faktisko un tiesisko situāciju brīdī, kad tiek noturēta pēdējā tiesas sēde; ja nolēmums tiek pieņemts, nenoturot tiesas sēdi, noteicošais ir brīdis, kad tiek pieņemts nolēmums. [..]"

Pamatlietas fakti un prejudiciālie jautājumi

15 No Tiesas rīcībā esošajiem lietas materiāliem izriet, ka prasītāja pamatlietā dēls, kurš dzimis 1998. gada 20. aprīlī, 2012. gadā ieradās Vācijā un šī paša gada 21. augustā tur iesniedza patvēruma pieteikumu. 2016. gada 13. maijā, proti, kad šis bērns jau bija sasniedzis 18 gadu vecumu, Federālā migrācijas un bēgļu pārvalde noraidīja viņa patvēruma pieteikumu, bet piešķīra viņam alternatīvās aizsardzības statusu.

16 Prasītājs pamatlietā ieradās Vācijā 2016. gada janvārī. Nākamajā mēnesī viņš lūdza patvērumu un tā paša gada 21. aprīlī iesniedza formālu starptautiskās aizsardzības pieteikumu. Federālā migrācijas un bēgļu pārvalde noraidīja prasītāja pamatlietā patvēruma pieteikumu, atteicās viņam piešķirt bēgļa statusu, kā arī alternatīvās aizsardzības statusu un konstatēja, ka nav iemeslu, kas liegtu viņu nogādāt līdz robežai.

17 Ar 2018. gada 23. maija lēmumu *Verwaltungsgericht* (Administratīvā tiesa, Vācija) apmierināja prasītāja pamatlietā celto prasību par Federālās migrācijas un bēgļu pārvaldes lēmumu, ar kuru Vācijas Federatīvajai Republikai tika uzdots viņam piešķirt alternatīvās aizsardzības statusu atbilstoši *AsylG* 26. panta 3. punkta pirmajai daļai un 5. punktam kā nepilngadīga un neprecēta bērna, kuram ir piešķirta šī aizsardzība, vecākam. Šī tiesa uzskatīja, ka prasītāja pamatlietā dēls šajā ziņā atbilstošajā datumā, proti, patvēruma pieteikuma iesniegšanas dienā, bija nepilngadīgs. Šajā kontekstā minētā tiesa nosprieda, ka brīdis, kad patvēruma meklētājs pirmo reizi lūdz patvērumu Vācijā un kad kompetentā iestāde par to uzzina, ir jāuzskata par patvēruma pieteikuma iesniegšanas brīdi.

18 Vācijas Federatīvā Republika par šo lēmumu iesniedza tiešu revīzijas sūdzību *Bundesverwaltungsgericht* (Federālā administratīvā tiesa, Vācija), norādot uz *AsylG* 26. panta 3. punkta pirmās daļas pārkāpumu. Tā norāda, ka saskaņā ar *AsylG* 77. panta 1. punktu lēmumam par prasītāja pamatlietā patvēruma pieteikumu būtu jābalstās uz faktisko un tiesisko situāciju brīdī, kad notiek pēdējā tiesas sēde par faktu, vai ja nolēmums tiek pieņemts bez iepriekšējas tiesas sēdes – dienā, kad tiek pieņemts tiesas nolēmums. Tā kā, piemērojot šo tiesību normu, attiecīgajā datumā prasītāja pamatlietā dēls vairs neesot bijis nepilngadīgs, prasītājs pamatlietā neesot varējis atsaukties uz *AsylG* 26. panta 3. punkta piemērošanu, kurā ir atsauce uz Direktīvas 2011/95 2. panta j) punktu. Tikai bērns, kurš brīdi, kad kompetentā iestāde viņam

piešķīra alternatīvas aizsardzības statusu, vēl bija nepilngadīgs, esot varējis radīt tiesības saviem vecākiem atbilstoši šī 2. panta j) punktam. Šo secinājumu apstiprinot *AsylG* 26. panta 3. punkta mērķis aizsargāt nepilngadīgo intereses, kuram neesot priekšmeta, tiklīdz pēdējie minētie sasniedz pilngadību. Katrā ziņā, pat ja atvasināto patvēruma tiesību piešķiršanas nosacījumu pastāvēšana nepilngadīgā vecākiem būtu jāizvērtē, ņemot vērā attiecīgā vecāka patvēruma pieteikuma iesniegšanas datumu, esot jāņem vērā datums, kurā viņš formāli ir iesniedzis patvēruma pieteikumu saskaņā ar *AsylG* 14. pantu, nevis datums, kurā viņš pirmo reizi neformāli ir lūdzis patvērumu *AsylG* 13. panta izpratnē.

19 Iesniedzējtiesa norāda, ka prasītāja pamatlietā alternatīvās aizsardzības pieteikums kā tādas personas ģimenes loceklim, kurai ir piešķirta starptautiskā aizsardzība, būtu jāapmierina, ja viņa dēls būtu bijis "nepilngadīgs" Direktīvas 2011/95 2. panta k) punkta izpratnē un ja viņam būtu bijusi aizgādnība pār to faktu novērtēšanai attiecīgajā datumā. Atbilstoši Direktīvas 2011/95 2. panta j) punktam personas, kurai ir piešķirta starptautiskā aizsardzība, ja šis saņēmējs ir nepilngadīgs un nav precējies, "ģimenes loceklis" tostarp ir viņa tēvs, ja viņš atrodas tajā pašā dalībvalstī saistībā ar starptautiskās aizsardzības pieteikumu un ieinteresētās personas ģimene jau pastāvēja izcelsmes valstī. Šī tiesa uzskata, ka minētās tiesību normas formulējums neļauj droši noteikt datumu, uz kuru ir jāatsaucas, lai novērtētu, vai minētais saņēmējs ir nepilngadīgs, un attiecīgā gadījumā, vai šī nepilngadīgā tēva kā ģimenes locekļa statuss šīs pašas tiesību normas izpratnē turpina pastāvēt pat pēc tam, kad šis pats saņēmējs ir sasniedzis pilngadības vecumu.

20 Attiecībā uz šī datuma noteikšanu iesniedzējtiesa norāda, ka lietā, kurā tika pasludināts 2018. gada 12. aprīļa spriedums A un S (C-550/16, EU:C:2018:248), Tiesa ir apstiprinājusi, ka valsts tiesiskais regulējums, saskaņā ar kuru tiesības uz ģimenes atkalapvienošanos ir atkarīgas no brīža, kad kompetentā valsts iestāde formāli pieņem lēmumu, ar kuru attiecīgajai personai tiek atzīts bēgļa statuss, nozīmīgai daļai bēgļu, kas iesnieguši starptautiskās aizsardzības pieteikumus kā nepavadīti nepilngadīgie, var liegt šīs tiesības. Tomēr šī tiesa uzskata, ka Tiesas argumentācija šajā lietā nevar tikt piemērota šajā gadījumā, jo pretēji tam, kā tas bija minētajā lietā, prasītāja pamatlietā bērnam ir nevis patvēruma tiesības, bet gan alternatīvās aizsardzības statuss, kurš atšķirībā no bēgļa statusa tiek piešķirts ar formālu lēmumu.

21 Turklāt attiecīgajā gadījumā šajā kontekstā rodas arī jautājums par to, vai, lai noteiktu starptautiskās aizsardzības pieteikuma iesniegšanas brīdi, ir jāņem vērā brīdis, kad tika izteikta neformāla vēlme saņemt patvērumu, vai arī brīdis, kad patvēruma pieteikums ir iesniegts pareizi un pienācīgi.

22 Turklāt iesniedzējtiesai ir šaubas par to, cik svarīga ir attiecīgā bērna un vecāka ģimenes dzīves faktiska atsākšana uzņēmējā dalībvalstī Eiropas Savienības Pamattiesību hartas (turpmāk tekstā – "Harta") 7. panta izpratnē, un par šādas ģimenes dzīves iepriekšēju esamību izcelsmes valstī, kā arī par prasītāja pamatlietā nodomu faktiski īstenot savu vecāku varu uzņēmējā dalībvalstī.

23 Visbeidzot, iesniedzējtiesa vēlas noskaidrot, vai patvēruma meklētājam vairs nav ģimenes locekļa statusa Direktīvas 2011/95 2. panta j) punkta trešā ievilkuma izpratnē aizsardzības saņēmēja pilngadības datumā, ciktāl šis statuss šķiet saistīts ar aizsardzības saņēmēja nepilngadības ierobežoto ilgumu.

24 Šādos apstākļos *Bundesverwaltungsgericht* (Federālā administratīvā tiesa) nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādus prejudiciālus jautājumus:

"1) Vai tāda patvēruma meklētāja gadījumā, kurš pirms pilngadības iestāšanās viņa bērnam – ar kuru izcelsmes valstī ir pastāvējusi ģimene un kuram, pamatojoties uz aizsardzības pieteikumu, kas iesniegts pirms pilngadības sasniegšanas, pēc pilngadības sasniegšanas ir ticis piešķirts alternatīvās aizsardzības statuss (turpmāk tekstā – "aizsardzības saņēmējs") – ir ieceļojis aizsardzības saņēmēja uzņēmējā dalībvalstī un tur tāpat ir iesniedzis starptautiskās aizsardzības pieteikumu (turpmāk tekstā – "patvēruma meklētājs"), piemērojot valsts tiesisko regulējumu, kurā, piešķirot no personas, kurai ir tiesības uz aizsardzību, statusa atvasinātas tiesības uz alternatīvās aizsardzības piešķiršanu, ir atsauce uz Direktīvas [2011/95] 2. panta j) punktu, atbildot uz jautājumu, vai aizsardzības saņēmējs ir "nepilngadīgs" Direktīvas [2011/95] 2. panta j) punkta trešā ievilkuma izpratnē, ir jāņem vērā brīdis, kad tiek pieņemts lēmums par patvēruma meklētāja patvēruma pieteikumu, vai arī ir jāņem vērā agrāks brīdis, piemēram, brīdis, kad:
   a) aizsardzības saņēmējam ir ticis piešķirts alternatīvās aizsardzības statuss;
   b) patvēruma meklētājs ir iesniedzis patvēruma pieteikumu;
   c) patvēruma meklētājs ir ieceļojis uzņēmējā dalībvalstī; vai
   d) aizsardzības saņēmējs ir iesniedzis patvēruma pieteikumu?

2) Gadījumā, ja:
   a) noteicoša nozīme ir patvēruma pieteikuma iesniegšanas brīdim:

      vai šajā ziņā ir jābalstās uz rakstveidā, mutvārdos vai citādā veidā izteikto aizsardzības lūgumu, par ko ir uzzinājusi valsts iestāde, kuras kompetencē ir izlemt par patvēruma pieteikumu (patvēruma pieprasījums), vai arī uz formāli iesniegto starptautiskās aizsardzības pieteikumu?
   b) noteicoša nozīme ir patvēruma meklētāja ieceļošanas brīdim vai brīdim, kad viņš ir iesniedzis patvēruma pieteikumu:

      vai nozīme ir arī tam, vai šajā brīdī vēl nebija pieņemts lēmums par aizsardzības pieteikumu, kuru bija iesniegusi persona, kurai ir tiesības uz aizsardzību un kurai vēlāk tika atzītas tiesības uz alternatīvo aizsardzību?

3) a) Kādas prasības ir jāizvirza pirmajā jautājumā aprakstītajā situācijā, lai patvēruma meklētājs būtu "ģimenes loceklis" (Direktīvas [2011/95] 2. panta j) punkt[a trešais ievilkums]), kurš "saistībā ar starptautiskās aizsardzības pieteikumu atrodas tajā pašā dalībvalstī", kurā uzturas starptautiskās aizsardzības saņēmējs un ar kuru ģimene "jau" ir pastāvējusi "izcelsmes valstī"? Vai minētais priekšnoteikums it īpaši ir tāds, ka aizsardzības saņēmējs un patvēruma meklētājs ir atjaunojuši ģimenes dzīvi uzņēmējā dalībvalstī Pamattiesību hartas 7. panta izpratnē, vai arī šajā ziņā pietiek tikai ar aizsardzības saņēmēja un patvēruma pieteikuma iesniedzēja vienlaicīgu uzturēšanos uzņēmējā dalībvalstī? Vai vecāks ir ģimenes loceklis arī tad, ja ieceļošanas mērķis, ņemot vērā konkrētā gadījuma apstākļus, nebija faktiski uzņemties atbildību Direktīvas [2011/95] 2. panta j) punkta trešā ievilkuma izpratnē par starptautiskās aizsardzības saņēmēju, kurš ir vēl nepilngadīgs un neprecējies?

b) Ja uz trešā jautājuma a) daļu ir jāatbild tādējādi, ka ir jābūt atjaunotai personas, kurai ir tiesības uz aizsardzību, un patvēruma meklētāja ģimenes dzīvei uzņēmējā dalībvalstī Pamattiesību hartas 7. panta izpratnē, vai ir nozīme tam, kurā brīdī tas ir noticis? Vai šajā ziņā ir jābalstās it īpaši uz to, vai ģimenes dzīve ir tikusi atjaunota konkrētā termiņā pēc patvēruma meklētāja ieceļošanas teritorijā, brīdī, kad patvēruma pieteikuma iesniedzējs iesniedz pieteikumu vai brīdī, kad aizsardzības saņēmējs vēl bija nepilngadīgs?

4) Vai patvēruma meklētājs zaudē ģimenes locekļa statusu Direktīvas [2011/95,] 2. panta j) punkta trešā ievilkuma izpratnē, aizsardzības saņēmējam sasniedzot pilngadību un beidzoties ar to saistītajai atbildībai par personu, kura ir nepilngadīga un neprecējusies? Ja uz šo jautājumu tiktu atbildēts noliedzoši, vai šis ģimenes locekļa statuss (un ar to saistītās tiesības) tiek saglabāts pēc šī brīža bez laika ierobežojuma, vai tas tiek zaudēts, beidzoties konkrētam termiņam (ja tā, tad kādam?) vai iestājoties konkrētam notikumam (ja tā, tad kādam?)?"

Tiesvedība Tiesā

25 Ar Tiesas priekšsēdētāja 2020. gada 26. maija lēmumu tiesvedība šajā lietā saskaņā ar Tiesas Reglamenta 55. panta 1. punkta b) apakšpunktu tika apturēta līdz nolēmuma pieņemšanai apvienotajās lietās C-133/19, C-136/19 un C-137/19 *État belge* (Ģimenes atkalapvienošanās – Nepilngadīgs bērns). 2020. gada 16. jūlija spriedums *État belge* (Ģimenes atkalapvienošanās – Nepilngadīgs bērns) (C-133/19, C-136/19 un C-137/19, EU:C:2020:577) šajā tiesvedībā iesniedzējtiesai tika paziņots, lai pārbaudītu, vai šī tiesa vēlas uzturēt savu lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu. Ar 2020. gada 19. augusta rīkojumu, kas Tiesas kancelejā tika iesniegts 2020. gada 26. augustā, minētā tiesa informēja Tiesu, ka tā vēlas uzturēt šo lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu. Līdz ar to šī tiesvedība tika atsākta pēc Tiesas priekšsēdētāja 2020. gada 28. augusta lēmuma.

26 2020. gada 10. novembrī Vācijas valdībai tika lūgts rakstveida atbildē precizēt Vācijas tiesībās pastāvošās atšķirības – īpaši attiecībā uz procedūru, termiņiem un nosacījumiem – starp neformālu patvēruma pieteikumu *AsylG* 13. panta 1. punkta izpratnē un formālu patvēruma pieteikumu tā 14. panta 1. punkta izpratnē. 2020. gada 14. decembrī Vācijas valdība atbildēja uz šo jautājumu.

27 2020. gada 10. novembrī pamatlietas puses un citas ieinteresētās personas atbilstoši Tiesas Statūtu 23. pantam tika uzaicinātas komentēt iespējamās sekas, kas izriet no 2020. gada 16. jūlija sprieduma *État belge* (Ģimenes atkalapvienošanās – Nepilngadīgs bērns) (C-133/19, C-136/19 un C-137/19, EU:C:2020:577), lai sniegtu atbildi it īpaši uz šajā tiesvedībā uzdoto pirmo prejudiciālo jautājumu. Šajā ziņā apsvērumus iesniedza Ungārijas valdība un Eiropas Komisija.

Par prejudiciālajiem jautājumiem

Par pirmo un otro jautājumu

28 Ar pirmo un otro jautājumu, kuri ir jāizskata kopā, iesniedzējtiesa būtībā vēlas noskaidrot, kurš datums ir atbilstošs, lai noteiktu, vai starptautiskās aizsardzības saņēmējs ir "nepilngadīgs" Direktīvas 2011/95 2. panta j) punkta trešā ievilkuma izpratnē, lai lemtu par patvēruma pieteikuma iesniedzēja starptautiskās aizsardzības pieteikumu situācijā, kad patvēruma meklētājs,

kas ir ieceļojis uzņēmējas dalībvalsts teritorijā, kurā atrodas viņa neprecējies nepilngadīgais bērns, un kas vēlas iegūt no statusa, kuru sniedz šim bērnam piešķirtā alternatīvā aizsardzība, atvasinātas patvēruma tiesības saskaņā ar šīs dalībvalsts tiesību aktiem, kas piešķir šādas tiesības personām, uz kurām attiecas šī tiesību norma.

29 It īpaši iesniedzējtiesa vēlas noskaidrot, vai ir jāatsaucas uz brīdi, kad tiek pieņemts lēmums par patvēruma pieteikumu, ko iesniedzis minētais patvēruma meklētājs, vai uz agrāku brīdi.

30 Lai atbildētu uz šo jautājumu, ir jāatgādina, ka Direktīvas 2011/95, kas pieņemta, pamatojoties tostarp uz LESD 78. panta 2. punkta b) apakšpunktu, mērķis tostarp ir ieviest vienotu alternatīvās aizsardzības sistēmu. Šajā ziņā no šīs direktīvas 12. apsvēruma izriet, ka viens no tās galvenajiem mērķiem ir nodrošināt, ka dalībvalstis piemēro vienotus kritērijus, lai identificētu personas, kurām patiešām ir vajadzīga starptautiskā aizsardzība (spriedums, 2019. gada 23. maijs, *Bilali*, C-720/17, EU:C:2019:448, 35. punkts un tajā minētā judikatūra).

31 Ar šādiem nosacījumiem šīs direktīvas 23. panta 1. un 2. punktā ir paredzēts, ka dalībvalstis nodrošina ģimenes vienotības saglabāšanu un ka starptautiskās aizsardzības saņēmēja ģimenes locekļi, kas atsevišķi nekvalificējas šādas aizsardzības saņemšanai, ir tiesīgi saņemt priekšrocības, kas norādītas minētās direktīvas 24. līdz 35. pantā, saskaņā ar valstī noteiktajām procedūrām un ciktāl tie savienojami ar attiecīgā ģimenes locekļa personīgo tiesisko statusu.

32 Starptautiskās aizsardzības saņēmēja ģimenes locekļu vidū, kuri ir klātesoši tajā pašā dalībvalstī starptautiskās aizsardzības pieteikuma dēļ un ciktāl ģimene jau pastāvēja izcelsmes valstī, saskaņā ar Direktīvas 2011/95 2. panta j) punkta trešo ievilkumu ir šī saņēmēja tēvs vai māte vai jebkurš cits pieaugušais, kurš par to ir atbildīgs saskaņā ar attiecīgajā dalībvalstī spēkā esošajām tiesībām vai praksi, ja minētais saņēmējs ir nepilngadīgs un nav precējies.

33 Šajā ziņā jānorāda, ka, lai gan Direktīvas 2011/95 2. panta k) punktā ir noteikts, ka nepilngadīgajam ir jābūt jaunākam par 18 gadiem, šajā tiesību normā nav precizēts brīdis, kas ir jāņem vērā, lai izvērtētu, vai šāds nosacījums ir izpildīts, un tajā nav atsauces uz dalībvalstu tiesībām šajā ziņā.

34 Šādos apstākļos nevar uzskatīt, ka Savienības likumdevējs dalībvalstīm būtu piešķīris rīcības brīvību attiecībā uz tā brīža noteikšanu, uz kuru ir jāatsaucas, lai novērtētu, vai starptautiskās aizsardzības saņēmējs ir "nepilngadīgs" Direktīvas 2011/95 2. panta j) punkta trešā ievilkuma izpratnē.

35 Jāatgādina, ka gan no Savienības tiesību vienveidīgas piemērošanas, gan no vienlīdzības principu prasībām izriet, ka, lai noteiktu tiesību normas, kurā nav nevienas tiešas norādes uz dalībvalstu tiesībām, saturu un piemērošanas jomu, tā visā Eiropas Savienībā parasti ir interpretējama autonomi un vienveidīgi, ņemot vērā it īpaši tiesību normas kontekstu un attiecīgā tiesiskā regulējuma mērķi (spriedums, 2020. gada 16. jūlijs, *État belge* (Ģimenes atkalapvienošanās – Nepilngadīgs bērns), C-133/19, C-136/19 un C-137/19, EU:C:2020:577, 30. punkts, kā arī tajā minētā judikatūra).

36 Turklāt saskaņā ar Direktīvas 2011/95 16. apsvērumu tajā ir ievērotas pamattiesības, kā arī Hartā paredzētie principi un tās mērķis ir veicināt tostarp tās 7. un 24. panta piemērošanu.

37 It īpaši Hartas 7. pantā, kurā ir paredzētas tiesības, kas atbilst Eiropas Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas, kas parakstīta Romā 1950. gada 4. novembrī, 8. panta 1. punktā garantētajām tiesībām, ir atzīta privātās un ģimenes dzīves neaizskaramība. Šis 7. pants

saskaņā ar pastāvīgo judikatūru ir jāinterpretē kopā ar pienākumu ņemt vērā bērna interešu prioritāti, kas atzīta Hartas 24. panta 2. punktā, un ievērojot bērna vajadzību regulāri uzturēt personīgas attiecības ar abiem viņa vecākiem, kas ir izteikta tās 24. panta 3. punktā (spriedums, 2020. gada 16. jūlijs, *État belge* (Ģimenes atkalapvienošanās – Nepilngadīgs bērns), C-133/19, C-136/19 un C-137/19, EU:C:2020:577, 34. punkts, kā arī tajā minētā judikatūra).

38 No tā izriet, ka Direktīvas 2011/95 normas ir jāinterpretē un jāpiemēro, it īpaši ņemot vērā Hartas 7. pantu un 24. panta 2. un 3. punktu, kā tas turklāt izriet arī no šīs direktīvas 18., 19. un 38. apsvēruma, kā arī 20. panta 5. punkta formulējuma, saskaņā ar kuriem, kad dalībvalstis īsteno minēto direktīvu, tām ir pirmām kārtām jāvadās no bērna interešu prioritātes, kam tās pievērš īpašu uzmanību un ko ievērojot tām ir pienācīgi it īpaši jāņem vērā ģimenes vienotības, nepilngadīgā labklājības un sociālas attīstības principi.

39 Jānorāda, kā to it īpaši ierosina Vācijas valdība, ka datums, kurā attiecīgās dalībvalsts kompetentā iestāde pieņem lēmumu par patvēruma pieteikumu, ko iesniedzis attiecīgais vecāks, kurš vēlas saņemt no alternatīvās aizsardzības statusa, ko ieguvis viņa bērns, atvasinātas tiesības uz alternatīvo aizsardzību, ir tas datums, uz kuru ir jāatsaucas, lai novērtētu, vai starptautiskās aizsardzības saņēmējs ir "nepilngadīgs" Direktīvas 2011/95 2. panta j) punkta trešā ievilkuma izpratnē, neatbilst ne šīs direktīvas mērķiem, ne prasībām, kas izriet no Hartas 7. panta, kuras ir vērstas uz ģimenes dzīves veicināšanu, un Hartas 24. panta 2. punkta, kurā ir prasīts, lai visos aktos, kas attiecas uz bērniem, it īpaši tajos, ko dalībvalsts veic, piemērojot minēto direktīvu, bērna intereses būtu prioritāras (pēc analoģijas skat. spriedumu, 2020. gada 16. jūlijs, *État belge* (Ģimenes atkalapvienošanās – Nepilngadīgs bērns), C-133/19, C-136/19 un C-137/19, EU:C:2020:577, 36. punkts).

40 Proti, kompetentās valsts iestādes un tiesas netiktu mudinātas prioritāri izskatīt nepilngadīgo vecāku iesniegtos pieteikumus ar nepieciešamo steidzamību, lai ņemtu vērā šo nepilngadīgo neaizsargātību, un tādējādi tās varētu rīkoties tādā veidā, kas apdraudētu gan vecāka tiesības uz ģimenes dzīvi ar savu nepilngadīgo bērnu, gan arī bērna – ar viņa ģimenes locekli (pēc analoģijas skat. spriedumu, 2020. gada 16. jūlijs, *État belge* (Ģimenes atkalapvienošanās – Nepilngadīgs bērns), C-133/19, C-136/19 un C-137/19, EU:C:2020:577, 37. punkts, kā arī tajā minētā judikatūra).

41 Turklāt šāda interpretācija atbilstoši vienlīdzīgas attieksmes un tiesiskās drošības principiem arī neļautu garantēt identisku un paredzamu attieksmi pret visiem pieteikuma iesniedzējiem, kuri hronoloģiski atrodas vienādā situācijā, ciktāl tās rezultātā starptautiskās aizsardzības pieteikuma apmierināšana tiktu padarīta atkarīga galvenokārt no apstākļiem, kuri ir atkarīgi no administrācijas vai valsts tiesas, it īpaši no lielāka vai mazāka ātruma, ar kādu pieteikums tiek izskatīts vai tiek pieņemts nolēmums par prasību, kas celta par lēmumu, ar kuru noraidīts šāds pieteikums, un nevis no apstākļiem, kas ir atkarīgi no patvēruma meklētāja (pēc analoģijas skat. spriedumu, 2020. gada 16. jūlijs, *État belge* (Ģimenes atkalapvienošanās – Nepilngadīgs bērns), C-133/19, C-136/19 un C-137/19, EU:C:2020:577, 42. punkts, kā arī tajā minētā judikatūra).

42 Šādos apstākļos jāuzskata, kā to būtībā ir norādījis ģenerāladvokāts secinājumu 73. un 74. punktā, ka, ja patvēruma meklētājs, kurš ir ieceļojis uzņēmējas dalībvalsts teritorijā, kurā atrodas viņa nepilngadīgais bērns, kurš nav precējies, vēlas iegūt tiesības uz Direktīvas 2011/95 24.–35. pantā paredzētajām priekšrocībām, kas atvasinātas no šī bērna saņemtā alternatīvās aizsardzības statusa, un, attiecīgā gadījumā, patvēruma tiesības saskaņā ar tās 3. pantu, ja tas ir paredzēts valsts tiesībās, datums, kas ir atbilstošs, lai novērtētu, vai starptautiskās aizsardzības saņēmējs ir

"nepilngadīgs" Direktīvas 2011/95 2. panta j) punkta trešā ievilkuma izpratnē, lai lemtu par patvēruma pieteikumu, ko iesniedzis viņa tēvs, ir tas datums, kurā pēdējais minētais ir iesniedzis šādu pieteikumu.

43 Tādējādi attiecīgajam vecākam ir jāatsaucas uz ģimenes locekļa tiesībām uz šīm priekšrocībām, tostarp attiecīgā gadījumā uz patvēruma tiesībām, ja tās ir paredzētas valsts tiesībās un ja viņa bērns, kas ir starptautiskās aizsardzības saņēmējs, joprojām ir nepilngadīgs. Turklāt no Direktīvas 2011/95 2. panta j) punkta trešā ievilkuma formulējuma izriet, ka ģimenei jau ir jāpastāv izcelsmes valstī un ka attiecīgajiem ģimenes locekļiem starptautiskās aizsardzības pieteikuma dēļ ir jāatrodas tās pašas dalībvalsts teritorijā, pirms šis saņēmējs sasniedz pilngadības vecumu, un tas nozīmē arī to, ka minētais saņēmējs ir lūdzis šādu aizsardzību pirms pilngadības sasniegšanas.

44 Šāda interpretācija atbilst gan Direktīvas 2011/95 mērķiem, gan Savienības tiesību sistēmā aizsargātajām pamattiesībām, kas, kā tas ir norādīts šī sprieduma 36.–38. punktā, nozīmē pievērst īpašu uzmanību prioritārajām bērna interesēm kā dalībvalstu prioritātei, kuru novērtējumā ir pienācīgi jāņem vērā tostarp nepilngadīgā ģimenes vienotības, labklājības un sociālās attīstības princips.

45 Gadījumā, ja attiecīgā vecāka pieteikuma iesniegšanas datums tiek uzskatīts par izšķirošu, iesniedzējtiesa vēlas noskaidrot, vai ir jāuzskata, ka šis datums ir tas datums, kurā šis vecāks neformāli ir lūdzis patvērumu pirmo reizi un kad kompetentā iestāde par to ir uzzinājusi, vai brīdis, kad minētais vecāks formāli ir iesniedzis patvēruma pieteikumu.

46 Šajā gadījumā, kā izriet no Tiesas rīcībā esošajiem lietas materiāliem, piemērojamajās Vācijas tiesībās ir nošķirta neformāla patvēruma pieprasīšana atbilstoši *AsylG* 13. panta 1. punktam un patvēruma pieteikumu formāla iesniegšana atbilstoši *AsylG* 14. panta 1. punktam. Šī atšķirība atspoguļo Direktīvas 2013/32 6. panta 2. punktā paredzēto atšķirību starp starptautiskās aizsardzības pieteikuma sagatavošanu, no vienas puses, un iesniegšanu, no otras puses.

47 Šajā ziņā jāprecizē, kā tas izriet no iesniedzējtiesas sniegtajiem paskaidrojumiem, ka, lai gan neformāla patvēruma pieteikuma sagatavošanai *AsylG* 13. panta 1. punkta izpratnē netiek prasīta īpaša forma un tā ir atkarīga galvenokārt no apstākļiem, kas ir atkarīgi no starptautiskās aizsardzības pieteikuma iesniedzēja, formāla patvēruma pieteikuma iesniegšana *AsylG* 14. panta 1. punkta izpratnē savukārt ir pakļauta noteiktām kompetentās valsts administrācijas formalitātēm.

48 Kā ģenerāladvokāts ir norādījis secinājumu 76. punktā, Tiesa ir nospriedusi, ka trešās valsts valstspiederīgais iegūst starptautiskās aizsardzības pieteikuma iesniedzēja statusu Direktīvas 2013/32 2. panta c) punkta izpratnē no brīža, kad viņš šādu pieteikumu "sagatavo". Šajā ziņā, lai gan starptautiskās aizsardzības pieteikuma reģistrēšana atbilstoši šīs direktīvas 6. panta 1. punkta pirmajai un otrajai daļai ir dalībvalsts ziņā un šī pieteikuma iesniegšana no starptautiskās aizsardzības pieteikuma iesniedzēja principā prasa, lai viņš aizpildītu šajā nolūkā paredzētu veidlapu, saskaņā ar minētās direktīvas 6. panta 3. un 4. punktu starptautiskās aizsardzības pieteikuma "sagatavošana" neprasa nekādu administratīvu formalitāšu veikšanu, jo šīs formalitātes ir jāveic šī pieteikuma "iesniegšanas" laikā (spriedums, 2020. gada 25. jūnijs, *Ministerio Fiscal* (Iestāde, kas var pieņemt starptautiskās aizsardzības pieteikumus), C-36/20 PPU, EU:C:2020:495, 92. un 93. punkts).

49 Līdz ar to, pirmkārt, starptautiskās aizsardzības pieteikuma iesniedzēja statusa iegūšana nevar būt atkarīga ne no minētā pieteikuma iesniegšanas, ne no tā reģistrēšanas un, otrkārt, tas, ka trešās valsts valstspiederīgais ir paudis savu nodomu pieteikties starptautiskajai aizsardzībai "citai iestādei" Direktīvas 2013/32 6. panta 1. punkta otrās daļas nozīmē, ir pietiekami, lai viņam piešķirtu starptautiskās aizsardzības pieteikuma iesniedzēja statusu un tādējādi sāktos sešu darbadienu termiņš, kura laikā attiecīgajai dalībvalstij šis pieteikums ir jāreģistrē (spriedums, 2020. gada 25. jūnijs, *Ministerio Fiscal* (Iestāde, kas var pieņemt starptautiskās aizsardzības pieteikumus), C-36/20 PPU, EU:C:2020:495, 94. punkts).

50 Šajā gadījumā no iesniedzējtiesas nolēmuma izriet, ka vecāks, kurš lūdz starptautisko aizsardzību, ieceļoja Vācijas teritorijā 2016. gada janvārī. Nākamajā mēnesī viņš lūdza patvērumu un 2016. gada 21. aprīlī viņš iesniedza formālu patvēruma pieteikumu *AsylG* 14. panta 1. punkta izpratnē. Federālā migrācijas un bēgļu pārvalde noraidīja prasītāja pamatlietā patvēruma pieteikumu, pamatojoties uz to, ka viņa dēls 2016. gada 20. aprīlī bija kļuvis pilngadīgs.

51 Šādos apstākļos ir jāuzskata, ka gadījumā, ja patvēruma meklētājs ir neformāli iesniedzis savu pieteikumu, kad viņa dēls vēl bija nepilngadīgs Direktīvas 2011/95 2. panta k) punkta izpratnē, šāds pieteikuma iesniedzējs principā šajā datumā ir jāuzskata par alternatīvās aizsardzības saņēmēja ģimenes locekli šīs pēdējās minētās tiesību normas izpratnē.

52 Ņemot vērā visus iepriekš minētos apsvērumus, uz pirmo un otro uzdoto jautājumu ir jāatbild, ka Direktīvas 2011/95 2. panta j) punkta trešais ievilkums ir jāinterpretē tādējādi, ka tad, ja patvēruma meklētājs, kas ir ieceļojis uzņēmējas dalībvalsts teritorijā, kurā atrodas viņa neprecējies nepilngadīgs bērns, un kas vēlas iegūt no statusa, kuru sniedz šim bērnam piešķirtā alternatīvā aizsardzība, atvasinātas patvēruma tiesības saskaņā ar šīs dalībvalsts tiesību aktiem, kas piešķir šādas tiesības personām, uz kurām attiecas Direktīvas 2011/95 2. panta j) punkta trešais ievilkums, atbilstošais datums, lai noteiktu, vai šīs aizsardzības saņēmējs ir "nepilngadīgs" šīs tiesību normas izpratnē, lai lemtu par šī patvēruma meklētāja iesniegto starptautiskās aizsardzības pieteikumu, ir tas datums, kurā pēdējais minētais ir iesniedzis, attiecīgā gadījumā – neformāli, patvēruma pieteikumu.

Par trešo jautājumu

53 Ar trešo jautājumu iesniedzējtiesa būtībā jautā, vai Direktīvas 2011/95 2. panta j) punkta trešais ievilkums, skatīts kopā ar tās 23. panta 2. punktu un Hartas 7. pantu, ir jāinterpretē tādējādi, ka jēdziens "ģimenes loceklis" neprasa faktisku ģimenes dzīves atjaunošanu starp starptautiskās aizsardzības saņēmēja vecāku un viņa bērnu. Šī tiesa arī jautā, vai vecāks ir jāuzskata par "ģimenes locekli", ja ieceļošana attiecīgās dalībvalsts teritorijā nav bijusi vērsta uz vecāku atbildības faktisku uzņemšanos Direktīvas 2011/95 2. panta j) punkta trešā ievilkuma izpratnē attiecībā uz konkrēto bērnu.

54 Lai atbildētu uz šo jautājumu, jāatgādina, ka atbilstoši Direktīvas 2011/95 2. panta j) punkta trešajam ievilkumam – attiecībā uz bērna, kuram ir piešķirta alternatīvā aizsardzība, tēvu – jēdziens "ģimenes loceklis" ir atkarīgs tikai no trim šajā tiesību normā minētajiem nosacījumiem, proti, ka ģimene jau pastāvēja izcelsmes valstī, ka starptautiskās aizsardzības saņēmēja ģimenes locekļi atrodas tajā pašā dalībvalstī starptautiskās aizsardzības pieteikuma dēļ un ka starptautiskās aizsardzības saņēmējs ir neprecējies nepilngadīgais. Savukārt ģimenes dzīves faktiska atsākšana uzņemošās dalībvalsts teritorijā nav viens no šiem nosacījumiem.

55 Turklāt šīs direktīvas 23. pantā nav arī atsauces uz faktisku ģimenes dzīves atsākšanu. Tās 23. panta 1. punktā ir noteikts, ka dalībvalstis nodrošina, ka tiek saglabāta ģimenes vienotība, un minētās direktīvas 23. panta 2. punktā ir precizēts, ka dalībvalstīm ir jānodrošina, lai starptautiskās aizsardzības saņēmēja ģimenes locekļi principā varētu saņemt šīs pašas direktīvas 24.–35. pantā paredzētās priekšrocības.

56 Tāpat Hartas 7. pantā ir vienīgi paredzētas ikvienas personas tiesības uz tās ģimenes dzīves neaizskaramību, un tāpat kā Direktīvas 2011/95 2. panta j) punkta trešajā ievilkumā un 23. pantā nav noteiktas nekādas īpašas prasības gan attiecībā uz šo tiesību īstenošanas kārtību, gan attiecīgo ģimenes attiecību intensitāti.

57 Šādos apstākļos nevar uzskatīt, ka jēdziens "ģimenes loceklis" Direktīvas 2011/95 2. panta j) punkta trešā ievilkuma izpratnē ir atkarīgs no tā, vai ģimenes dzīve starp starptautiskās aizsardzības saņēmēju un vecāku, kurš vēlas saņemt no viņa bērna saņemtā alternatīvās aizsardzības statusa atvasinātas tiesības uz alternatīvo aizsardzību, faktiski tiek atsākta.

58 Citiem vārdiem sakot, faktiska ģimenes dzīves atsākšana nav nosacījums, lai saņemtu alternatīvās aizsardzības saņēmēja ģimenes locekļiem piešķirtās priekšrocības. Tādējādi, lai gan atbilstošās Direktīvas 2011/95 un Hartas tiesību normas aizsargā tiesības uz ģimenes dzīvi un veicina tās saglabāšanu, tās principā atstāj šo tiesību īpašnieku ziņā lēmuma pieņemšanu par kārtību, kādā viņi vēlas īstenot savu ģimenes dzīvi, un it īpaši nenosaka nekādas prasības attiecībā uz viņu ģimenes attiecību intensitāti.

59 Ņemot vērā visus iepriekš minētos apsvērumus, uz trešo uzdoto jautājumu ir jāatbild, ka Direktīvas 2011/95 2. panta j) punkta trešais ievilkums, skatīts kopā ar tās 23. panta 2. punktu un Hartas 7. pantu, ir jāinterpretē tādējādi, ka jēdziens "ģimenes loceklis" neprasa faktisku ģimenes dzīves atjaunošanu starp starptautiskās aizsardzības saņēmēja vecāku un viņa bērnu.

Par ceturto jautājumu

60 Ar ceturto jautājumu iesniedzējtiesa būtībā jautā, vai Direktīvas 2011/95 2. panta j) punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka vecāka kā ģimenes locekļa statuss šīs tiesību normas izpratnē izbeidzas, ja alternatīvās aizsardzības saņēmējs bērns sasniedz pilngadības vecumu un līdz ar to izbeidzas vecāku atbildība par šo bērnu. Ja atbilde uz šo jautājumu ir noliedzoša, iesniedzējtiesa turklāt jautā, vai šī vecāka kā ģimenes locekļa statuss un ar to saistītās tiesības tiek saglabātas bezgalīgi pēc datuma, kurā attiecīgais bērns sasniedz pilngadības vecumu, vai arī šīs tiesības noteiktā brīdī vai noteiktos apstākļos vairs nepastāv.

61 Lai atbildētu uz šo jautājumu, ir jānorāda, ka saskaņā ar Direktīvas 2011/95 2. panta j) punkta trešo ievilkumu, skatītu kopā ar tās 23. panta 2. punktu, aizsardzības saņēmēja tēvs vai māte vai jebkurš cits pieaugušais, kurš par to ir atbildīgs saskaņā ar attiecīgajā dalībvalstī spēkā esošajām tiesībām vai praksi, nav uzskatāms par ģimenes locekli šī 2. panta j) punkta izpratnē un tādējādi par tādu, kas saņem šīs direktīvas 24.–35. punktā norādītās priekšrocības, kuras attiecas it īpaši uz tiesībām uz uzturēšanās atļauju, kā arī uz piekļuvi nodarbinātībai un dzīvesvietai uz nenoteiktu laiku.

62 Turklāt saskaņā ar Direktīvas 2011/95 24. panta 2. punktu dalībvalstīm ir jāizsniedz alternatīvās aizsardzības statusa saņēmējiem un viņu ģimenes locekļiem uzturēšanās atļauja, kurai jābūt derīgai vismaz vienu gadu un pagarināmai uz vismaz diviem gadiem, cik ātri vien iespējams pēc tam, kad viņiem piešķirta starptautiska aizsardzība, ja vien sevišķi svarīgu valsts drošības vai sabiedriskās kārtības iemeslu dēļ nav nepieciešams rīkoties citādi.

63 Jāuzskata, ka saskaņā ar šīm tiesību normām starptautiskās aizsardzības piešķiršana vecākam kā alternatīvās aizsardzības saņēmēja "ģimenes loceklim" Direktīvas 2011/95 2. panta j) punkta izpratnē ir no viņa bērna alternatīvās aizsardzības statusa atvasinātas tiesības ieinteresēto personu ģimenes vienotības saglabāšanas dēļ. Šādos apstākļos šādam vecākam piešķirtā aizsardzība nevar beigties nekādā gadījumā nekavējoties tāpēc vien, ka bērns, kam ir alternatīvās aizsardzības statuss, sasniedz pilngadības vecumu, vai katrā ziņā nevar likt automātiski atņemt attiecīgajam vecākam uzturēšanās atļauju, kas joprojām ir derīga noteiktu laiku.

64 Proti, ja alternatīvās aizsardzības saņēmēja "ģimenes locekļi" noteiktā brīdī ir izpildījuši šīs definīcijas nosacījumus, viņiem piešķirtajām subjektīvajām tiesībām uz šīs direktīvas 24.–35. pantā paredzētajām priekšrocībām ir jāturpina pastāvēt arī pēc minētā saņēmēja pilngadības sasniegšanas uzturēšanās atļaujas, kas tiem piešķirta saskaņā ar minētās direktīvas 24. pantu, derīguma termiņā.

65 Šajā ziņā, kā norāda Komisija, dalībvalstis, nosakot uzturēšanās atļaujas termiņu, var ņemt vērā faktu, ka starptautiskās aizsardzības saņēmējs sasniegs pilngadības vecumu pēc tam, kad viņa ģimenes locekļi iegūs subjektīvas tiesības. Direktīvas 2011/95 24. panta 2. punkta formulējums tostarp neliedz nošķirt šīs aizsardzības saņēmēja uzturēšanās atļaujas derīguma termiņu un viņa ģimenes locekļu uzturēšanās atļaujas termiņu. Tomēr pēdējo minēto uzturēšanās atļaujai ir jābūt derīgai vismaz vienu gadu.

66 Ņemot vērā visus iepriekš minētos apsvērumus, uz uzdoto ceturto jautājumu ir jāatbild, ka Direktīvas 2011/95 2. panta j) punkta trešais ievilkums, skatīts kopā ar tās 23. panta 2. punktu, ir jāinterpretē tādējādi, ka tiesības, ko alternatīvās aizsardzības saņēmēja ģimenes locekļi atvasina no viņu bērna saņemtā alternatīvās aizsardzības statusa, it īpaši tās 24.–35. pantā paredzētās priekšrocības, saglabājas pēc tam, kad šis saņēmējs ir sasniedzis pilngadības vecumu, uz uzturēšanās atļaujas spēkā esamības laiku, kura viņam ir piešķirta saskaņā ar šīs direktīvas 24. panta 2. punktu.

Par tiesāšanās izdevumiem

67 Attiecībā uz pamatlietas pusēm šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēto pušu izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (trešā palāta) nospriež:

1) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2011/95/ES (2011. gada 13. decembris) par standartiem, lai trešo valstu valstspiederīgos vai bezvalstniekus kvalificētu kā starptautiskās aizsardzības saņēmējus, par bēgļu vai personu, kas tiesīgas saņemt alternatīvo aizsardzību, vienotu statusu un par piešķirtās aizsardzības saturu 2. panta j) punkta trešais ievilkums ir jāinterpretē tādējādi, ka tad, ja patvēruma meklētājs, kas ir ieceļojis uzņēmējas dalībvalsts teritorijā, kurā atrodas viņa neprecējies nepilngadīgais bērns, un kas vēlas iegūt patvēruma tiesības, pamatojoties uz statusu, kuru piešķir šim bērnam piešķirtā alternatīvā aizsardzība, saskaņā ar šīs dalībvalsts tiesību aktiem, kas piešķir šādas tiesības personām, uz kurām attiecas Direktīvas 2011/95 2. panta j) punkta trešais ievilkums, atbilstošais datums, lai noteiktu, vai šīs aizsardzības saņēmējs ir

“nepilngadīgs” šīs tiesību normas izpratnē, lai lemtu par šī patvēruma meklētāja iesniegto starptautiskās aizsardzības pieteikumu, ir tas datums, kurā pēdējais minētais ir iesniedzis, attiecīgā gadījumā – neformāli, patvēruma pieteikumu.

2) **Direktīvas 2011/95 2. panta j) punkta trešais ievilkums, skatīts kopā ar tās 23. panta 2. punktu un Hartas 7. pantu, ir jāinterpretē tādējādi, ka jēdziens “ģimenes loceklis” neprasa faktisku ģimenes dzīves atjaunošanu starp starptautiskās aizsardzības saņēmēja vecāku un viņa bērnu.**

3) **Direktīvas 2011/95 2. panta j) punkta trešais ievilkums, skatīts kopā ar tās 23. panta 2. punktu, ir jāinterpretē tādējādi, ka tiesības, ko alternatīvās aizsardzības saņēmēja ģimenes locekļi atvasina no viņu bērna saņemtā alternatīvās aizsardzības statusa, it īpaši tās 24.–35. pantā paredzētās priekšrocības, saglabājas pēc tam, kad šis saņēmējs ir sasniedzis pilngadības vecumu, uz uzturēšanās atļaujas spēkā esamības laiku, kura viņam ir piešķirta saskaņā ar šīs direktīvas 24. panta 2. punktu.**

[Paraksti]